

Per aspera ad astra

Constelații 5 diamantine

**Revistă de cultură universală
editată sub egida Ligii Scriitorilor Români
și a Uniunii Ziarștilor Profesioniști din România**

**Anul XIII, Nr. 12(148)
Decembrie 2022**

Semnează:

Ioan Andreica
Marin I. Arcuș
Andrei Breabăn
Mihai Caba
Zenovie Cărlugea
Livia Ciupercă
Mircea Daroși
Valerian Dincă
Doina Drăguț
George Filip
Maria Grigoriță
Dumitru Ichim
Carmen Manea
Nicolae Mareș
Nicolae Măteas
Mihai Merticaru
Marin Mihalache
Constantin Miu
Ștefan Radu Mușat
Tudor Nedelcea
Valentin Nicolîțov
Nicolae Petrescu Redi
George Petrovai
Ionel Popa
Ion Popescu-Brădiceni
Vavila Popovici
Beatrice Silvia Sorescu
Filip Tudora
Ionuț Țene
Corneliu Vasile
Lucia Cosmina Vlad
Ioan Voicu
Mariana Zavati Gardner

Mihai Bandac - Toamnă de noiembrie

**La mulți ani,
ROMÂNIA!
1 Decembrie**

Maria GRIGORIȚĂ

Căutătorul de amintiri

Ionuț Caragea, Căutătorul de amintiri, Ed. Fides, 2022

Am citit cu mult interes cea mai recentă carte scrisă de Ionuț Caragea, „Căutătorul de amintiri” selectând aleatoriu câteva versuri, pentru exemplificare, cu mențiunea că niciunul din cele 141 de poeme incluse în acest volum nu trebuie neglijat, întrucât toate formează, în ansamblul lor, un univers incantatoriu, indestructibil.

Am plecat în demersul meu de la premisa că o cercetare exhaustivă presupune relevarea multor aspecte, pe care numai critica literară le poate interpreta, deși, în majoritatea cazurilor, aceasta se oprește la generalizări.

Definitorii și marcante sunt versurile care sunt lansate ca niște „Ancore în privirile cititorilor”: „acum amintirile mele/ ancorează în privirile voastre/ acum îmi caut iubirea/ în nisipul mișcător/ al clepsidrei.” Vinovate pentru acest gest liric de sublimă delicatețe sunt „Aceste mâini”, simbolul înfrigeratelor căutări ale poemului abisal, dincolo de așteptări, căutări în laboratorul de creație, de idei și cuvinte care se ridică precum ancorele, călăuzind singurătăți spre depărtări, dar și aceste vise pe țărnușul nopților albe în compania muzei care constituie pentru poet idealul suprem. Lucrat cu migala unui gravor, poemul capătă contururi de lună, prinde aripi, devine

oglinză și fântână pentru setea de cunoaștere, devine pâine de lumină caldă, aburindă, devine rugăciune. Chiar și umbra poetului devine o „mână care își caută mânășă perfectă”.

Despre Ionuț Caragea se poate spune, pe bună dreptate, că excelează în tehnica unei abordări care unește tradiția cu inovația, reinventându-se cu fiecare nou volum, prin teme și motive, împletite într-o retorică lirică introspectivă, inedită. Lecturate atent, poemele impresionează, încântă și fascinează prin savoarea textului poetic care declanșează emoții estetice cititorilor pasionați de frumos. Aceștia percep o poezie a esențelor tari, înveșnicită în hlamida metaforelor cognitive-revelatorii, ori plasticizante-ornamentale, o poezie a ideilor ce transgresează teritoriul sacru al cuvintelor, sperând ca raza de soare trimisă de Dumnezeu să le atingă cu binecuvântarea sa. Noul volum „Căutătorul de amintiri” atestă încă un efort al autorului spre elevație spirituală, prin poemul care așteaptă să fie cules „din arborele amintirilor”, pășind „cu lacrimi fierbinți spre marea iubire”, în căutarea „supremei metafore” a nostalgiilor.

„Poemul apei din fântână” aduce în prim-plan legătura dintre simbol și eul liric, în permanentă dispoziție sufletească pentru rafinarea spiritului, prin elevarea creației artistice la un nivel valoric superior, definind o trudă asiduă în laboratorul poetic și o luptă înverșunată cu timpul neiertător. Apa din fântână sugerează izvorul generator de viață prin creație, inima - centrul vital al pulsației sângelui pentru vibrații și trăiri intense, iar palma este mâna care susține fizic puterea și comorile gândului. Așadar, poetul angajează un discurs liric cu implicații simbolice, confesându-se la modul elegiac. Regăsirea sufletului la capătul tunelului înseamnă întoarcerea către valorile arhetipale: pământul crăpat de arșița verii, firul de iarbă cu rădăcina lui viguroasă, cascadele ca niște mirese furate în adâncul prăpastiei, marea cu valurile de pe ale căror coame va săruta cerul (reprezentând simbolic nemărginirea pe orizontală și infinitul, înălțarea pe verticală, la dimensiuni celeste). Elementele arhetipale definesc patria cu bogățile ei forme de relief, reprezentând simbolic

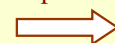
trăsăturile spirituale ale poporului cu care se identifică.

Asemenea fluviului curgând năvalnic spre mare, unde „se pierde în infinitul albastru”, amintirile curg în nemurirea timpului. Autorul ni se confesează elegiac, explorând „în creier..., în sânge..., în inimă..., în adâncul plămânilor..., în încrețiturile pielii, în oglindă”, având revelația de a privi „pentru prima oară fericirea, iar fericirea aceasta a dat naștere poemului cel mai frumos, poemului fără sfârșit: Ana-Maria”. Astfel, timpul nu trece în zadar, „la albul tâmpelor” răsare un ghiocel vestitor al nemuririi. E în aceste versuri o destăinuire puternică, o puritate cristalină, ce stă sub semnul unor trăiri afective, debordante, al căror izvor este viața, iar viața înseamnă iubire.

În poemul „În urma mea, marea plângând”, Ionuț Caragea, fiul mării, transgresează curajos valurile ei protectoare, care-l imploră suspinând să rămână în universul lor. Atinge țărnușul și intră în vălmășagul vieții, unde nu va mai fi ocrotit de nimeni și va trebui să se obișnuiască „cu zgomotul pașilor, cu furnicarul orașelor, cu delirul grandios al cultelor religioase...” (a se remarca oximoronul din sintagmă). În această junglă a vieții, omul în solitudine se simte „o insulă misterioasă”. Va păstra în amintire „jertfa primilor pași / pe altarul scoicilor moarte”, „sarea trecutului pe piele, poveștile născute în adâncul fără furtuni...”, căci marea, cu încărcătura ei simbolică, este izvorul primordial de viață, chiar dacă poemele vor fi dăruite „ochilor orbi ai pământului”. Motivul mării cu valurile ei fremătătoare simbolizează măreția, speranța, lupta cu intemperiiile vieții și puterea de a dăinui prin creație.

În alt poem, „Marea de aer” este o metaforă ce sugerează aerul curat și reconfortant al poemelor de largă respirație, în care sângele pulsează, primenind „cufărul amintirilor”, zestrea poetică nativă și cultivată cu miresme de esență tare a pădurilor revenind spre insula unei singure persoane, plină de mistere, „purtând toate poemele nevăzute de alții”.

O forță magnifică propulsează poemul

„Casa locuită doar vara”, de fiecare dată reînnoit cu noi valori expresive ale cuvântului, prin acumulări succesive de sintagme, într-un câmp metaforic dezvoltat, la care o contribuție importantă o aduce adverbul relativ „când”, dispus anaforic de șapte ori. Această casă reprezintă anotimpul fabulos al fertilității, când se acumulează toate energiile creatoare, depășind bogăția celorlalte anotimpuri. Ca metafore de relief se remarcă: „grădina trupului meu”, „fructul meu pârguit”, „creanga sângelui”, „gardul sufletului”, „hamacul așteptărilor mele” și „ochiul meu interior”, în contexte revelatorii, care veghează la puritatea și freschețea cuvântului.

De reținut, într-un alt poem, hiperbola și litota asociate metaforei: „Ea mă privea ca o mare în amurg./ calmă, tăcută/ înghițindu-mi flota de gânduri/ așteptând contopirea/ cu lacrima mea”, impresionând prin suportul semantic: marea, corabia, orizontul, ancora, naufragiul, insula plutitoare, „ecoul care se întoarce/ mai bogat cu o viață”.

Dialogul introspectiv, prilej pentru poet de a-și asculta gândul, este semnalat sub forma unui aforism, în versurile care încheie simetric un poem: „să bei din vinul vechi/ al amintirilor tale/ de fiecare dată când durerea/ îți va încerca mult chinuitul trup.” Poemul - o contrapondere la toate durerile vieții!

Construit aforistic și anaforic, prin metafore, simboluri asociate cu alte figuri de stil, poemul lui Ionuț Caragea schițează o dinamică complexă a iubirii. El devine Monumentalul poem: „mă gândesc să înfloresc/ în grădina tăcerilor tale/ iar tu să mă culegi cu tainicul zâmbet”, „să fii monumentalul poem”, „luna celei mai singure nopți”, „sărutul nopților albe”.

Palmaresul vocațional, îmbogățit prin afo-

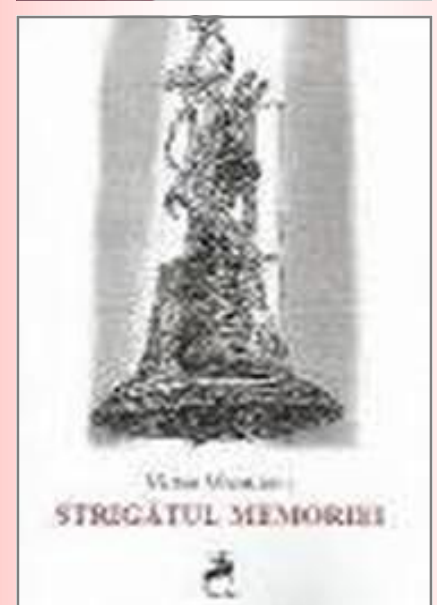
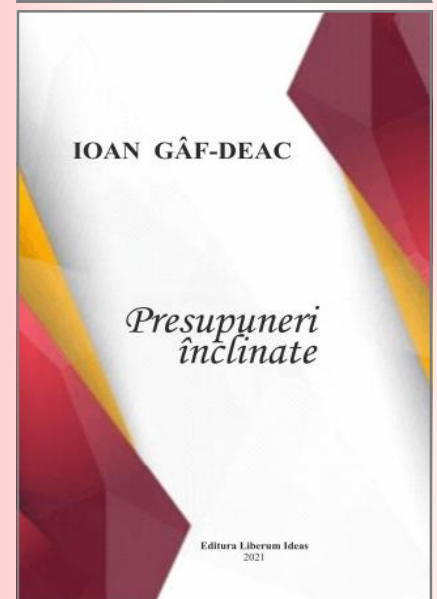
risme inteligent construite, esențializează ideile unui mare poem traductibil în toate limbile pământului: „Muzica universului - pasăre a infinitului, cuibărindu-se în universul meu interior, în amurgul cald al amintirilor mele”, „Lacrima - o mare în miniatură în care se scufundă corăbiile amintirilor.” sau „Noaptea cea mai lungă urmează după amurgul amintirilor. Apoi vom renaște din cenușa unui vis.”

Sunt aforisme despre rezistența firului de iarbă la intemperiiile vieții, despre oaza de fericire cuprinsă în puritatea unei lacrimi, despre intensitatea sentimentului de iubire care poate cuceri întreg Universul, despre renașterea poetului din zăpada uitării, precum plăpândul ghiocel, despre puterea incantatorie a cuvintelor, adevărate viori pentru poeme, meditative, simple și frumoase. Sunt aforisme care încheie apoteotic o viziune sublimă a mitului universal al renașterii păsării din propria cenușă, valorificat creator de Ionuț Caragea, o voce sonoră a generației sale.

În poemul „Locomotiva veche cu aburi”, Ionuț Caragea, temperament visător, după unii, nu aleargă după trenul celorlalți, care-i scoate din anonim pentru un timp limitat. El este vechea locomotivă cu aburi care revoluționează tehnologia poetică, ajungând în „toate găurile lumii”, cu toate vagoanele intacte de cuvinte, pentru a salva oamenii „de la trecerea în uitare”.

Înveșnicirea prin cuvânt, relevantă în poemul „Aș vrea să mor cum nu se moare”, devine miracolul care așază poemul lui Ionuț Caragea, prin metafore, pe buzele și în sufletul cititorilor, îl transformă în lumină, o lumină cu care poetul călătorește în sferile înalte, dar și în sinele său, pentru că lumina este un atribut al realității transcendente: Aș vrea să mor fără durere,/ Să mă transform într-o lumină./ Să populez și alte sfere/ Conduc de forța Ta divină.

Cărți primite la redacție

Mihai Bandac - Melancolie de toamnă la munte